

اهمیت امر کردن به نماز

فتاویٰ
حجت الاسلام والمسلمین حسین ابراهیمی

یکی از موضوعات مهم مربوط به نماز، موضوع تبلیغ نماز و دعوت به اقامه نماز است. اگر می‌گوییم که نماز ستون دین است، موضوع تبلیغ نماز هم از اهم مباحث تبلیغی در معارف اسلامی است.

به نحوی که وقتی بحث از فریضه امریه معروف مطرح می‌شود، باز موضوع اقامه نماز از بااهمیت‌ترین معروف‌هاست که باید به آن امر و در مورد آن تذکر داده شود.

امادر گام بعدی باید گفت که ذیل موضوع تبلیغ نماز و دعوت به نماز، یکی از ابواب مهم، دعوت خانواده به نماز است که در آیات الهی به ما امر شده است در گام اول پس از لزوم حفظ خودمان از گناهان و انحرافات، وظیفه داریم به حفظ خانواده خود در این طریق بپردازیم و آن‌ها را امریه معروف و نهی از منکر کنیم که خداوند در سوره تحریم، آیه ۶ فرموده است: **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ**، ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خودتان و نزدیکانتان را از آتشی که سوختن آن،

مردم و سنگ‌هاست، حفظ کنید.

نکته مهم دیگری که در معارف قرآنی درباره این موضوع وجود دارد، این است که واجبات و محرمات زیادی در دین ما هست که کتاب‌های زیادی در مورد آن به رشته تحریر درآمده است اما فقط در مورد یک واجب داریم که خداوند تعالی به پیامبر خود که از همه پیش او عزیزتر است، دستور داده است خانواده خود را به آن امر کن و آن واجب بزرگ، نماز است.

در سوره طه، آیه ۱۳۲ فرموده است: **وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا**، و اهل خود را به نماز فرمان ده و بر این امر بسیار شکیبا باش!

در این آیه شریف دو نکته مهم وجود دارد که نباید از هیچ‌کدام فراموش کرد؛ اول اینکه این بیان، نشان از اهمیت فراوان نماز دارد که خداوند تعالی از بین همه واجبات و وظایف شرعی بی‌شمار، در مورد نماز چنین دستور ویژه‌ای را بیان می‌فرماید.

نکته دوم که یک نکته تربیتی است، این است که از این بیان استفاده می‌شود در امر کردن به خانواده نباید زیاده روی کرد و در موضوعات ریزودرشت به اصطلاح گیر داد که زیاده‌روی و افراط در این موضوع، سبب می‌شود تأثیر سوء این عمل در خانواده تو بیشتر از نتیجه اصلاحی آن باشد، بلکه باید موضوعات مهم و کلیدی را پیدا و بر آن‌ها پافشاری کرد، موضوعاتی که اصلاح امور ریزودرشت دیگر در پی آن‌ها ناخواسته حاصل می‌شود و نماز از این موارد است.

البته در تعبیر «واصطبر علیها» هم نکته‌ای مهم نهفته است که باید بر این دعوت و تبلیغ و امر مهم، صبر کرد و استقامت داشت و کلمه «اصطبر» از یک صبر ویژه صحبت می‌کند که تناسبی با این امر مهم داشته باشد.

اما ادامه این آیه شریف هم درخور توجه است که می‌فرماید: **لَا تَسْأَلُكَ رِزْقًا نْخُرْ نَزْرُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى**، ما از تو جوایب روزی نیستیم؛ ما به تو روزی می‌دهیم و فرجام نیک برای پرهیزکاری است.

این صحبت کردن از روزی و روزی دهنده بعد از بیان آن دستور، این مطلب را می‌رساند که امر کردن به نماز مخصوصا در مورد خانواده و نزدیکان، موجب یک گشایش و بهره‌مند شدن و نزول یک رزق و روزی مخصوص است؛ به همین دلیل ذیل این بخش آیه شریف در تفاسیر آورده‌اند، هرگاه وضع زندگی رسول خدا^(ص) تنگ می‌شد، این آیه را در جمع خانواده تلاوت می‌کردند، آن‌گاه به افراد خانه دستور می‌دادند که نماز بخوانند.

از خداوند بزرگ می‌خواهیم که همه ما و خانواده ما را از اقامه‌کنندگان نماز قرار بدهد و زندگی ما را که در روایات تابع این عبادت بزرگ بیان شده است، اصلاح و شیرین کند، ان شاء...!

بردار

و بخوان

چگونه یک نماز خوب بخوانیم؟

برای ما مسلمانان که در طول روز و شب یکی از دغدغه‌های اصلی‌مان نماز است، یکی از سوالات رایج این است که چگونه خوب نماز بخوانیم، کتاب امروز هم در همین باب است به اسم «چگونه یک نماز خوب بخوانیم؟»، این اثر، نوشته علیرضا پناهیان است و نشر «بیان معنوی» آن را روانه بازار کرده است.

کتاب «چگونه یک نماز خوب بخوانیم؟»، به پرسش‌هایی همچون موارد زیر پاسخ می‌دهد: نماز خوب چه نمازی است؟ آثار و فواید یک نماز خوب و نقش آن در زندگی چیست؟، چگونه باید یک نماز خوب بخوانیم؟، چرا باید خوب نماز بخوانیم؟ کتاب حاضر، از سخنرانی‌های پناهیان در حرم مطهر رضوی درباره نماز برگرفته شده است.

بخش‌هایی از کتاب چگونه یک نماز خوب بخوانیم؟

«انسان باید زندگی بانشاطی داشته باشد و همیشه سرحال و سرزنده باشد. زندگی ما انسان‌ها به هیچ‌وجه نباید با بد حالی و دل‌زدگی همراه باشد. چشم انسان فقط وقتی که او سرحال و بانشاط است، خوب می‌بیند. عقل انسان وقتی که او سرزنده است، خوب کار می‌کند و موجب خلاقیت می‌شود. قلب انسان تنها وقتی خوب کار می‌کند که احساس خوشبختی کند و وقتی قلب کسی خوب کار کرد، به دیگران محبت پیدا می‌کند و با همه مهربان خواهد بود.

باز زندگی شیرین است که انسان پیش خداوند متعال هم عزیز می‌شود.»
شاکرانه بندگی کردن «زیباترین نوع عبادت است. اما این جور عبادت، مخصوص آدم‌های خوشبخت است که سرشار از طراوت و نعمت‌اند و از سر شادی سجده می‌کنند و سجده‌هایشان طول می‌کشد، برای اینکه خیلی در لذت‌اند عالم، غرق هستند و خیلی می‌خواهند از خدا تشکر کنند.

اما چه کنیم که زندگی ما شیرین شود و بتوانیم با حلاوت زندگی کنیم و بالطبع با حلاوت بندگی کنیم؟ چه کنیم که مثل ندیدبدیدها نباشیم که عقده لذت بردن دارند و با سر، به طرف لذت هر گناهی می‌روند و از هر خمره خیالی شرابی سر درمی‌آورند؟

پاسخ روشن است؛ اگر روح خودمان را با عبادت و ذکر پروردگار تغذیه کنیم، زندگی‌مان سرشار از نشاط، شادی و انرژی می‌شود و با حداقل نعمات و مواهب نیز شیرین خواهد شد. ما آدم‌ها نیاز اصلی‌مان به خود خداوند است، نه اینکه نیاز اصلی‌ما به نعماتی باشد که می‌خواهیم از او بگیریم. ما نیاز به خود او داریم و باید مستقیما از خود او انرژی و حیات بگیریم؛ و الا بازی روحمان ضعیف می‌شود و کم‌کم می‌میریم؛ یعنی دل مرده می‌شویم.

راه اینکه مستقیما از خداوند متعال انرژی بگیریم، «عبادت» است. عبادت، وصل شدن روح به منبع قدرت و حیات است و تنظیم‌کننده شریان‌های روحی و عصبی انسان است. عبادت حتی بر جسم ما هم تأثیر خوب دارد، با عبادت، سلول‌های بدن ما هم با ما مهربان‌تر می‌شوند، چون این سلول‌ها،

همه عاشق خدا و تسبیح‌گوی او هستند. عبادت، طراوت، شارژ روح برای قدرت و نشاط بهتر پیدا کردن است. طبیعتا با عبادت، زندگی و بندگی شیرین‌تر خواهد شد و انسان پس از یک عبادت خوب، مانند کودکی که به قدر کافی از آغوش مادر آرامش گرفته است و حالا بهتر آماده تجربه کردن حیات است، سرزنده‌تر زندگی خواهد کرد.

اما اگر عبادت ما درست نباشد، هر قدر هم که در زندگی‌مان لذت و جود داشته باشد و اسباب بهره‌مندی برایشان فراهم باشد، باز هم سرخورده و دمع‌زندگی خواهیم کرد؛ چون خودمان آن‌چنان که باید، سرحال و متعادل نیستیم. هیچ‌لذتی آن‌چنان که باید نمی‌تواند ما را سیراب و سرزنده کند.

شماره

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

شماره ۱۳۲
۱۳۲۳
۱۳۲۳
۱۳۲۳

راهکارهایی برای حضور قلب در نماز

گفت‌وگو با خدا

حمیده‌ذاکری گفت‌وگواز نوع کامل وبدون کم‌وکاست ومطلوبش.

متر و معیار زیاد دارد. یکی از معیارهای مهمش، حضور قلب است؛ یعنی وقت مکالمه، شش‌دانگ حواست را بدهی به گفت‌وشنودت و تا می‌توانی، به هیچ چیز دیگر نپردازی و فکر نکنی. این خط و نشان با کلی اگر و اما ی دیگر که اسمش را گذاشته‌اند، ارتباط مؤثر، درباره گفت‌وگوی من و توست؛ حالا حساب کن که این گفت‌وگو، سطح و قدرش فرق کند و بشود مکالمه ما با او رب عالمیان. مکالمه‌ای که اسم و رسم دارد و به آن می‌گویند نماز و یکی از اصول دین است؛ مکالمه‌ای که اگر بناسات ارتباط مؤثری باشد، جز ارکان و آدایش یک اصل مهم دارد. حضور قلب. یکی از شرط‌های اساسی پذیرفته‌شدن نماز نزد خدای متعال، «حضور قلب پیدا کردن» حین نماز است؛ امیرالمؤمنین^(ع) درباره این شرط می‌فرمایند: «بنده‌ای که در برابر خدای ایستد، باید از آشفتنگی فکری خود بکاهد؛ زیرا از نماز همان مقداری که حضور قلب داشته، نصیب اوست.» (تحف العقول، ص ۱۰۳). در ادامه راهکارهای رسیدن به این شرط اساسی را مرور خواهیم کرد.

اگرچه حضور قلب از شرایط صحت نماز نیست، یعنی با نبودن حضور قلب نماز باطل نمی‌شود و از لحاظ فقهی اشکالی ندارد. چنین نمازی، قالبی و بی‌فضیلت و غیرمقبول است؛ یعنی بالا نمی‌رود. به باور علامه مجلسی، نماز بدون حضور قلب، انسان را از عقوبت نجات می‌دهد، اما به درجات عالی کمال نمی‌رساند (عین‌الحیاه، ج ۱، ص ۷۶). به اعتقاد امام خمینی^(ا) معیار قبولی نماز، مقدار اقبال و توجه قلبی و میزان حضور قلب در خلال نماز است؛ زیرا نماز، ذکر و برای یادآوری است. رهبر معظم انقلاب در این باره فرموده‌اند: «نماز برای ذکر است. برای یاد است. نماز را برای ذکر خدا محفوظ بدارید. امروز ما اگر چنانچه این را در مورد خودمان عمل نکنیم که این را همه ما می‌توانیم عمل بکنیم؛ نماز را با توجه بخوانیم و در نماز، دلمان را به جای دیگری نسپریم و نماز را برای ذکر خدای متعال بخوانیم. این یقینا تأثیرات فراوانی در اعتلای روحی ما خواهد داشت.» (۱۳۹۹/۲/۶ سخنرانی تلویزیونی در پایان محفل انس با قرآن کریم).

اینکه ما مدام در محضر خداوند متعال هستیم درست است. اما رسول خدا^(ص) فرمودند: «آن چنان خدا را عبادت کن که گویا او را می‌بینی و اگر تو او را نمی‌بینی، او تو را مشاهده می‌کند.» (نهج‌النصاحه، ص ۳۶۶). همچنین امام صادق^(ع) در حدیثی، راهکارهایی برای رسیدن به حضور قلب را برمی‌شمارند و می‌فرمایند: «نماز واجب را در وقتش بخوان. مانند کسی که نماز وداع می‌خواند و می‌ترسد که پس از این، توفیق نماز خواندن پیدا نکند و هنگام نماز به محل سجده نگاه کن. اگر احساس کنی وقتی شخصی نزدیک تو مراقب نمازت است نمازت را بهتر می‌خوانی، بدان که تو در محضر کسی هستی که تو را مشاهده می‌کند، ولی تو او را نمی‌بینی.» (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۳۳). اگر این نکات را رعایت و مدتی تمرین کنی، قطعاً حضور قلب پیدا می‌کنی و می‌توانی نمازهایتان را با حضور قلب بیشتری به جاآوری.

در حال نماز فقط به محل سجده نگاه کنی و به اطراف نگاه نکنی.

در حال نماز به یاد مرگ باشی. انگار این نماز نماز آخر شماس.

احکام نماز را به درستی انجام دهی و صحت ظاهری نماز را رعایت کنی.

در حال نماز به معانی جملات و کلمات آن توجه کنی؛ به خاطر داشته باشی که با خدا صحبت می‌کنی و او دارد سخنان شما را می‌شنود.

در نماز جماعت به موضع سجده نگاه کنی و وقتی امام حمد و سوره را بلند می‌خواند، به قرائت او خوب گوش دهی.

بهتر است در مکان نماز، عکس یا چیزی دیگر که ممکن است توجه شما را جلب کند، وجود نداشته باشد.

در نماز فرادی بهتر است در اتاق کوچک یا نزدیک دیوار نماز بخوانی که دید زیاد نداشته باشی.

گفتن اذان و اقامه برای ایجاد تمرکز و در نظر آوردن عظمت خداوند.

روشنا

هرکه به اجیر و کارگر خود ستم کند و حق را نبردازد، خداوند اعمال نیکش را به‌کلی تباه و بوی بهشت را بر وی حرام خواهد کرد.

ز نیرو بود مرد را راستی

دیدگاه معصومین^(ع) درباره تندرستی و سلامت جسمی

هر فرد در جامعه کنونی باید به آن دقت کند. حفظ سلامت فردی درکنار همه کارها و فعالیت‌ها و موفقیت‌های اجتماعی است. سلامت جسم علاوه بر اینکه کمک‌کننده ایجاد نشاط و شادابی در دوران جوانی است، سبب می‌شود انسان در دوران میان‌سالی و پیری نیز بدن سالم‌تری داشته باشد و کمتر به بیماری‌های گوناگون دچار شود.

دین عزیز ما، اسلام،

احکام

حکم استفاده از نظر مراجع دیگر

پرسش: آیا پس از چند سال تقلید از یک مجتهد زنده، عدول از وی، به مجتهد مساوی دیگر، جایز است؟

پاسخ اجمالی: درباره تغییر و عدول از مرجع تقلید زنده، به مرجع زنده دیگر، چند حالت وجود دارد، اگر معلوم شود که مرجع اول اعلم است، عدول جایز نیست و اگر معلوم شود مرجع دوم اعلم است، عدول واجب است، ولی اگر هر دو مرجع مساوی باشند یا ثابت نشود که یکی اعلم از دیگری است، در مورد جواز یا عدم جواز عدول، بین فقها چند نظر است:

- عدول جایز است. برخی فقها نه تنها عدول را جایز می‌دانند، بلکه معتقدند که مکلف، هر دو فرد مساوی را می‌تواند مشترکاً به‌عنوان مرجع انتخاب و به نظر هر کدامشان عمل کند.
- در مسائلی که با هم ارتباط ندارند، عدول جایز است.
- در مسائلی که قبلاً طبق نظر مرجع اول عمل نکر